

BIOGRAFIA

Ferran Sunyer i Balaquer

Va néixer a Figueres el 3.2.1912 afectat d'una paràlisi irreversible de tots els seus moviments. En contacte amb els seus cosins a Barcelona, aprengué les primeres lletres i accedí als coneixements de l'ensenyament mig. El seu interès per la Astronomia i la Física el portaren de manera natural a les Matemàtiques. La seva primera recerca, sobre els algorismes de sumació de sèries, fou acceptada per J. Hadamard a fi d'ésser publicada als Comptes Rendus de l'Académie des Sciences de Paris (1939). S'inicià així no tan sols una etapa en la que Sunyer contribuí amb idees i resultats al progrés de la teoria de funcions, sino una fecunda relació entre Ferran Sunyer i l'escola d'Hadamard, principalment amb S. Mandelbrojt del Collège de France, amb el qual van projectar la redacció d'un tractat sobre les sèries de Dirichlet i que la mort inesperada de Sunyer, el 27.12.1967, a causa d'un transtorn cardíac, va limitar a la publicació d'una monografia "Séries de Dirichlet" (Gauthier-Villars 1969), on és valorada l'aportació de Sunyer a la teoria de sèries adherents com una contribució fonamental.

Al costat de les contribucions a les sèries de Dirichlet es situen per llur importància els resultats sobre funcions memomorfes i funcions enteres en relació amb els problemes dels valors excepcionals, així com altres treballs (en col.laboració amb E. Corominas) que donen caracteritzacions de les funcions racionals enteres.

Ferran Sunyer i Balaquer fou guardonat amb els següents premis: L'Agell de l'Acadèmia de Ciències i Arts de Barcelona, el Prat de la Riba de l'Institut d'Estudis Catalans, el de l'Academia de Ciencias de Zaragoza, el premi nacional de mate-

màtiques del C.S.I.C., el de l'Academia de Ciencias Exactas, Físicas y Naturales de Madrid, dos premis més del C.S.I.C. i el Martí d'Ardenya de l'I.E.C. Participà activament en la publicació de *Collectanea Mathematica* i fou assessor de la *Revista Matemática Hispano-Americana* i de les *Transactions of the American Mathematical Society*. Fou vicepresident de la Societat Catalana de Ciències Físiques, Químiques i Matemàtiques i director de la Secció de Matemàtiques. Des del 1963 tenia un contracte amb la divisió de recerca de la Navy (U.S.A.) i molt darrerament fou nomenat Investigador del C.S.I.C.

Ferran Sunyer i Balaquer, integrament desvalgut des de la naixença, confiat enterament fins en l'escriptura dels seus resultats de recerca a la mare i en morir ella a les seves cosines, és un exemple esclatant del triomf de la solidaritat humana. En aquest medi moralment ric el seu esperit superior madurà en una personalitat oberta a tot, serena i optimista, que respirava joventut i simpatia i que ignorava i fèia oblidar als altres les seves limitacions físiques. Sunyer tingué el do de fer amics tot al llarg de la seva vida, amics de totes les edats i condicions, a dintre i a fora del país, que l'estimaven per les seves qualitats humanes tant com pel seu talent.

Bibliografia

1. Sur une classe de transformations des formules de sommabilité (Comptes Rendus Acad. Sc. Paris, 208 (1939)).
2. Sobre unos resultados relacionados con los teoremas de Picard, Landau y Schottky y sobre un criterio de casi normalidad (Rev. Mat. Hispano Americana, 40 serie t. 2 (1942)).
3. Sur la substitution d'une valeur exceptionnelle par une propriété lacunaire (2 notes) (Comptes Rendus Acad. Sc. Paris, 224 i 225 (1947)).
4. Sobre la substitución de una función excepcional por una propiedad lagunar (Memorias de la Real Academia de Ciencias y Artes de Barcelona, vol. 29 n.º 16, 1948).

5. Sobre una clase de transformaciones de los algoritmos de su-
mación de las series analíticas (Collect. Math. 1, 1948).
6. Une généralisation des fonctions presque-périodiques (Comptes
Rendus Acad. Sc. Paris 228, 1949).
7. Une généralisation des fonctions presque-périodiques: fonc-
tions presque elliptiques (C.R. Acad. Sc. Paris 228, 1949).
8. Una nova generalització de les funcions gairebé-periòdiques
(I.E.C., Arxius de la S. Ciències 17, 1949).
9. Propiedades de las funciones enteras representadas por series
de Taylor lagunares (Orden finito) (Coll. Math. 2, 1949).
10. Sobre la distribución de los valores de una función entera
representada por una serie de Dirichlet lagunar (Rev. Acad.
Ciencias Zaragoza, serie 2, t. 5, 1950).
11. Sur des resultats de M.S. Mandelbrojt (C.R. Paris 231, 1950).
12. Una généralisation de la précision logarithmique de M.S.
Mandelbrojt (C.R. Acad. Sc. Paris 232, 1951).
13. Número de direcciones de Borel y valores excepcionales de una
función meromorfa de orden finito (Mem. Real Acad. Ciencias
y Artes de Barcelona, vol. 30, nº 19, 1952).
14. Sur la substitution d'une valeur exceptionnelle par une pro-
priété lacunaire (Acta Math. 87, 1952).
15. Values of entire functions represented by gap Dirichlet series
(Proc. A.M.S. 4, 1953).
16. Sur les directions de Borel-Valiron communes à une fonction
entière, à ses dérivées et à ses integrales sucesives C.R.
Acad. Sc. Paris 236, 1953).
17. Sur le théorème de Denjoy-Carleman-Ahlfors (Id. 237, 1953).
18. (En col.laboració amb E. Corominas) Sur des conditions pour
qu'une fonction infiniment derivable soit un polynôme (Id.
238, 1954).
19. Aproximación de funciones por sumas de exponenciales (Collec.
Math. 5, 1952).
20. Sobre los momentos de las funciones holomorfas y acotadas en
un ángulo (Rev. Mat. Hispano Americana 13, 1953).
21. (En col.laboració amb E. Corominas) Condiciones para que una
función infinitamente derivable sea un polinomio (Id 14, 1954).
22. Direcciones de Borel-Valiron de especie máxima comunes a una
función entera, a sus derivadas y a sus integrales sucesivas
(Rev. Real Acad. C. Exactas, Físicas y Naturales Madrid, 1956).

23. Valores asintóticos de las funciones enteras (Collectanea Math. 8, 1955).
24. Valores excepcionales de las funciones enteras o meromorfas representadas por series de Taylor lagunares (no publicat).
25. Sur la détermination d'une fonction par ses nombres dérivés (C.R. Acad. Sc. Paris 245, 1957).
26. Sur les types d'ordre distincts dont les n -ièmes puissances sont équivalentes (Fundamenta Math. 46, 1958).
27. Desarrollo de una función en serie de primitivas de una función entera (Mem. Real Acad. C. Exactas, Físicas y Naturales de Madrid, 1959).
28. Sobre la determinación de una función mediante sus números derivados (Collectanea Math. 10, 1958).
29. Representación de una función analítica mediante una serie formada con las primitivas de una función entera (Las Ciencias, año 24, nº 1).
30. Sur des cas où l'inégalité fondamentale de M.S. Mandelbrojt peut être précisée (C.R. Acad. Sc. Paris 249, 1959).
31. On entire functions defined by a Dirichlet series (Proc. A.M.S. 11, 1960).
32. Sobre unos casos en que la desigualdad de Mandelbrojt se puede precisar (Actas 10 R.A.M.E., Madrid 1961).
33. A theorem on overconvergence (Proc. A.M.S. 12, 1961).
34. Productos canónicos para las funciones holomorfas en una semifaja (Collectanea Math. 14, 1962).
35. Generalización del método de Wiman-Valiron a una clase de series de Dirichlet (Rev. Acad. Ciencias Zaragoza, 14, 19).
36. Aproximación de funciones holomorfas en una semifaja por sumas de exponenciales (Collectanea Math. 15, 1963).
37. Sobre las familias de conjuntos infinitos de números naturales (Mathematicae Notae 2, 1964).
38. Sobre los puntos singulares de las funciones representadas por series de Dirichlet (Actas 50 R.A.M.E., Madrid 1964).
39. Sobre un espacio de funciones enteras de orden infinito (Actas 60 R.A.M.E., Sevilla 1967).
40. Approximation of functions by linear combinations of exponentials (Collectanea Math. 17, 1965).
41. Sobre la distribución de los valores de una función representada por una serie de Dirichlet lagunar. Tesis doctoral.

42. Sobre un espai de funcions enteres d'ordre infinit (Institut d'Estudis Catalans. Arxiu Secció Ciències 33, 1967).
43. Sobre un espacio de funciones enteras de orden infinito (Publ. Mat. Sem. García Galdeano, 10, 1968).
44. On the assymtotic paths of entire functions represented by Dirichlet series. (Math. Essays dedicated to A.J. Mac Intire, Ohio University Press 1970).

Aquesta biografia ha estat extreta de la comunicació feta pel Dr Josep Teixidor al ple de l'Institut d'Estudis Catalans l'any 1968.